

сово призупиняється використання основних засобів в господарській діяльності не є підставою для переведення цих основних засобів до складу неvirобничих. Адже через певний час участь зазначених об'єктів у процесі виробництва може відновитися або їх може бути продано чи передано в оренду, що й означатиме їх використання в господарській діяльності з метою отримання доходу. Визначальним критерієм, за яким здійснюється переведення до складу неvirобничих необоротних матеріальних активів, є їх невикористання у господарській діяльності.

Управлінський персонал інформацію про зворотне введення об'єкта основних засобів в експлуатацію отримує. Актom при-

find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

собоv рішенням керівника (наказом).

Отже, необхідну інформацію про продаж виробничих і неvirобничих основних засобів згідно чинного законодавства управлінський персонал отримує із облікових даних, зокрема відомостей первинного бухгалтерського обліку.

Білянська О.Ю., магістрант
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., ст. викл. В.Ф. Мервенецька

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ПЛОДООВОЧЕПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Сучасний стан економіки України потребує зосередження більшої уваги на діяльності підприємств плодоовочепереробки, які виробляють продукцію, яка задовольняє потреби українців, формують значну частку експорту, забезпечують зайнятість населення. Зростання виробництва вітчизняних продуктів харчування, у тому числі й плодоовочеконсервних, із власної сировини в обсягах, здатних задовольнити потреби населення, є передумовою для створення продовольчої незалежності країни. Підприємства з переробки плодоовочевої сировини працюють не на повну потужність, про що свідчать зниження частки прибуткових підприємств і падіння обсягів виробництва продукції та території країни.

Головна проблема для переробних підприємств усіх форм власності полягає в їхньому виживанні у складному конкурентному середовищі, що є можливим лише за умови забезпечення ефективної роботи. Завоювання й утримання конкурентних пози-

цій водночас потребує обґрунтування нових підходів до вдосконалення механізму управління ефективністю виробництва. Практика діяльності підприємств з переробки плодоовочевої продукції засвідчила, що на багатьох з них система управління ефективністю виробництва або відсутня, або потребує подальшого вдосконалення і розвитку, розробки нових методичних підходів, які дали би змогу на всіх ієрархічних рівнях орієнтувати її на досягнення високих кінцевих результатів.

Економічну ефективність плодоовочівництва розглянемо як співвідношення між витратами, вкладеними у виробництво овочевої продукції за різними технологіями й результатами виробництва, що приведені до єдиного виміру в часі з метою одержання максимального ефекту.

Ідентифіковано основні фактори, які впливають на зростання економічної ефективності. Їх доцільно поділяти на п'ять груп: фактори пропозиції, фактори попиту й обміну, фактори взаємодії підприємств із державою, фактори економічних взаємовідносин із підприємствами, фактори зовнішнього середовища, що визначають прибутковість підприємства в ринкових умовах. Обґрунтовано, що на практиці систему показників ефективності виробництва та переробки овочевих культур доцільно вивчати на базі технологічних і економічних показників. Визначено, що для аналізу ефективності виробництва й переробки плодоовочів слід використовувати такі натуральні показники, як: урожайність, виробництво продукції на 100 га ріллі, вихід продукції при переробці, трудомісткість одиниці продукції, рівень травмування продукції, енергомісткість одиниці продукції. Із вартісних показників запропоновано наступні: собівартість одиниці вироблених та перероблених овочів, прибуток на 1 ц та на 1 га посіву, прибуток на 1 т виробленої та переробленої продукції, рентабельність продаж, рівень рентабельності, норма прибутку. Установлено, що теоретичні підходи до визначення суті ефективності й показників її розрахунку здебільшого орієнтовані на вартісну оцінку порівняння результатів і витрат діяльності та не враховують у комплексі інші показники. Із метою здійснення повного аналізу ефективності виробництва та переробки продукції овочівництва відкритого ґрунту запропоновано використовувати комплексний показник ефективності, який на відміну від раніше запропонованих показників поєднує економічну й технологічну компоненту та розраховується за формулою:

$$I_{\text{компл}} = \frac{I_e \cdot I_u \cdot I_n}{I_m \cdot I_c \cdot I_e} \times 100,$$

де I_v — індекс виходу продукції (відношення відсотка виходу продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону);

I_c — індекс ціни (відношення ціни реалізації 1 ц продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону);

I_n — індекс прибутку (відношення прибутку на 1 т виробленої продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону);

I_s — індекс собівартості (відношення собівартості 1 ц продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону);

I_m — індекс трудомісткості (відношення трудомісткості 1 ц продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону);

I_e — індекс енергомісткості (відношення енергомісткості одиниці продукції на окремому підприємстві до середнього по регіону).

Представлений показник дає змогу комплексно оцінити рівень ефективності виробництва та переробки овочової продукції, що є підґрунтям для оцінки результатів діяльності й розробки напрямів підвищення економічної ефективності.

Для виходу сільськогосподарських підприємств на регіональний ринок і вигідного продажу своєї продукції на ньому виробникам овочів і фруктів доцільно об'єднатись і утворити кооперативні агроторгові дома. Це дасть можливість створити прозору схему реалізації плодоовочової продукції, усунути зайві посередницькі ланки, певною мірою захистить виробників від недобросовісної конкуренції та створить умови для вигідного продажу.

Головна особливість і передумова оптимального розвитку АПК в Україні — збалансованість виробництва і промислової переробки продукції сільського господарства. В цьому плані особливо актуальними є формування напрямків виробництва і використання продукції рослинництва. Передусім визначається потреба в сільськогосподарській сировині для завантаження виробничих потужностей підприємств переробних галузей.

Висновки та пропозиції щодо напрямів підвищення економічної ефективності виробництва та переробки плодоовочів:

Неоднозначність підходів до трактування економічного змісту поняття «економічна ефективність плодоовочівництва» зумовлена відсутністю єдиної науково-методологічної основи розкриття її сутності. Економічну ефективність плодоовочівництва слід розглядати як співвідношення між витратами, вкладеними у виробництво плодоовочової продукції за різними технологіями й результатами виробництва, що приведені до єдиного виміру у часі з метою одержання максимального ефекту.

Для виявлення відмінностей в ефективності виробництва та переробки продукції плодоовочевих культур за різними технологіями

поряд із загальноприйнятими показниками доцільно використовувати комплексний показник ефективності, який, на відміну від раніше запропонованих, слід визначати як відношення добутків індексів виходу продукції, ціни й прибутку до індексів собівартості, трудомісткості та енергомісткості. Його розрахунок дасть змогу комплексно оцінити рівень ефективності виробництва та переробки овочевої продукції, що є підґрунтям для оцінки результатів діяльності та розробки напрямів підвищення економічної ефективності.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Затверджені наказом Міністерства промислово політики України від 09.07.2007 р. № 373.
2. *Баренгольц Я. М.* Бухгалтерський облік в сільському господарстві: 3-тє вид., доп. й перероб. — К.: Вища школа, 2005. — 293 с.
3. Бухгалтерський облік в промисловості та інших галузях народного господарства: Навчальний посібник / Сопко В.В., Ткаченко Н.М., Ільєнко П.А. — К.: Вища школа, 2002. — 362 с.
4. *Цигилик І.І.* Економічний аналіз господарської діяльності підприємства. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 124 с.

Варсєєва К.М., магістрант

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н., ст. викл. В.Ф. Мервенецька

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ

Найбільш розвинутою формою господарських товариств є акціонерне товариство. 29 квітня 2009 р. вступив у дію Закон України «Про акціонерні товариства», згідно з яким замість відкритих і закритих акціонерних товариств передбачається існування публічних і приватних акціонерних товариств; запроваджується кумулятивне голосування при обранні органів управління; суттєво розширюються повноваження наглядової ради; вводяться спеціальні процедури для придбання значного та контрольного пакета акцій тощо.

Відповідно до Державного класифікатора України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання» ДК 002:2004 акціонерне товариство це таке товариство, яке має ста-